

Zeitschrift: Quaderni grigionitaliani
Herausgeber: Pro Grigioni Italiano
Band: 6 (1936-1937)
Heft: 2

Artikel: L'artista
Autor: Abissi
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-8343>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. [Siehe Rechtliche Hinweise.](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. [Voir Informations légales.](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. [See Legal notice.](#)

Download PDF: 02.02.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

L'ARTISTA

(DIALETTO VALTELLINESE)

— L'umm che va in furesteria
ah! l'impara tanc bei robb,
mentre quel che stà a cà sua,
al mör stüpid e ciapott. —

Sta sentenza l'ho sentida
fo d'en vecc de settant'ann
che l'è stacc tant an Üstralia,
cert per guadagnass al pan.

Ma 'n so esempi al me dimostra
storta e stramba la sentenza:
stii a scultà che mi ve 'l cünti,
se me dii 'n mument d'üdiensa.

Traversandu an di vacanzi,
sül cors de na passeggiada
(cun mia brava pipa in bucca)
an paes de la vallada,

rivi ad una certa baita,
scüra e brütta al paes in fund,
vedi 'l vegg, già menziunà
che na pegura 'l stà a tund.

L'era lì davanti la porta
sentà giò en la terra nüda,
cun na pegura sül scoss,
spaventada ed ingruppada,

per la ligadüra ai pè
che causava an cert dudur,
perchè i era ligaa insema,
propì cumè 'n mazz de fiur.

Stu por vecc, tütt sfascendaa,
al girava un furbason
an d'la lana de la bestia,
che sbanfava cumè 'n cion.

Al me ved, al me salüda:
« Ehi, sciur Lü, che 'l vegni scià,
a vedè per tunda peguri,
la mia antica abilità! »

Quand ca seri an da l'Üstralia
ho faa tant stu mestè chi,
n'ho tundü diversi mila,
vinti in media tücc i di.

Ah! là dent se 'mpara an piota
sti facendi delicadi
ma chi dree i noss cuntadin
i fa numma pastrügnadi!

A vulè insegnacc a tunda,
i ga sü gran brütta testi,
i vöi fà alla sua manera
e i fà numma penà i besti.

Al ga vöi na forbis lunga
e üna cörta per al coll,
ben muladi e inscì la lana,
la ghe croda via de sgol. »

Mi 'l cuntempli cun malizia
e ghe disi: « Brau Martin,
mè piasii, si 'n grand artista! »
e cuntiüüi al me camin.

Dopu circa una mezz'ura,
turni indree par quella strada,
trovi 'l vecc a tund la pegura,
ma cun aria custernada.

Al me dis: « Oh se 'l savess,
m'è sücess na gran disgrazia,
m'è crepà la bestia in scoss,
anc a tundala cun grazia. »

L'è amò colda, al tucchi chi,
mi cuntinui la tunsüra,
me cunven finì 'l mestè,
cun la massima premüra. »

« Ah! Martin! questa l'è tunda,
Ehi Martin! l'è grussulana,
tregh al sang, se l'è amò colda,
prima de levagg la lana. »

E disemm (se l'è permess)
de che mai che l'è crepada;
cert per Vu l'è 'n gran discapit,
na gran brütta cuiunada. »

« Al sarà 'n culp apupletic,
o chissà un fort despiasè,
oppür cancrü fülminante,
o pivida in dai de drè. »

Perchè dopu tre beladi,
l'ha facc föra 'n son de tromba,
mi ma so stremii. Credevi
che 'l me füss esplos na bomba.

Lü 'l me dis de tragg al sang,
prima de finì 'l mestè,
ma l'è mei ciapà la lana
e lassàg al sang due l'è. »

« Ciau Martin, mi disi otru,
Vu sii un umm de gran virtù,
ma d'ess bun de tunda peguri,
quest al crederò mai piü!.... »